

Creus que pagues molt d'IBI? Això és el que costa l'impost a cada municipi

Un dels elements que més determina el valor dels immobles és l'any d'actualització del cadastre, molt més que la grandària de la localitat

Nota sobre el mapa: Clicant al requadre inferior dret, s'amaga la llegenda. Picant sobre cada municipi, es desplega el seu nom, la recaptació total per IBI de caràcter urbà (quota integral urbà total), la recaptació per cadascun dels contribuents (quota integral urbà per rebut), el tipus efectiu de l'IBI de caràcter urbà i el de l'IBI de caràcter rústic. També es pot desplaçar o fer més o menys gran el zoom de la imatge i seleccionar així millor els municipis.

L'impost de béns immobles (IBI) suposa una de les principals fonts de recursos dels ajuntaments. A través seu, ingressen quasi la meitat de totes les partides provinents de tributs i taxes o, el que és el mateix, 2.842,8 milions, segons dades de l'Idescat del 2019 extretes de la direcció general del cadastre. Ara bé, aquest impost acostuma a anar acompanyat de polèmica, ja que nombrosos ciutadans reclamen als seus alcaldes i alcaldesses que el rebaixin, en especial en moments complicats com l'actual. Ara bé, quins municipis realment paguen quantitats elevades i per què?

L'impacte de l'IBI depèn bàsicament del valor de la propietat que grava i del tipus impositiu que fixi l'ajuntament, el qual pot ballar entre el 0,4% i l'1,1%, en el cas dels béns de naturalesa urbana - els quals representen el 98,7% dels ingressos del tribut, mentre que els tipus dels béns de naturalesa rústica poden anar del 0,3% al 0,9%-. Amb això, fins a vuit municipis van tenir l'any passat quantitats mitjanes a pagar superiors als 1.000 euros, mentre que, en una trentena, no van arribar als 100 euros. Diferències molt notables.

Els tres municipis que consten amb rebuts mitjans d'IBI més elevats són Constantí (2.211,6 euros), Altafulla (1.873,8) i la Canonja (1.760), però aquests municipis no arribaven el 2018 ni als 400 euros de mitjana, en el primer i tercer cas, i superava per poc els 600 euros, en el segon. Es pot tractar, per tant, d'algun error de la font d'informació o a operacions concretes i puntuals que han inflat molt les xifres.

En canvi, la xifra mitjana és força similar a la de l'exercici anterior a Santa Susanna (1.473,9 euros), Sant Esteve de Sesrovires (1.138,2), Cabrera de Mar (1.116,7), Lliçà de Vall (1.083,1) o Campliong (1.004,3), així que el cost citat ja es podria considerar com a consolidat. Si es posa el focus en les ciutats amb certa quantitat de contribuents -per evitar que poques factures elevades distorsionin la mitjana-, les que tenen l'IBI més car serien Sant Cugat del Vallès (778,5), Sant Just Desvern (752,3) i Barcelona (697,4).

Per la franja baixa, apareix també una altra dada curiosa que ha de suposar un error de la font original o a algun element molt distorsionador, ja que Tarragona consta com el segon municipi amb la quota mitjana més baixa, amb 46,6 euros el 2019, quan l'any anterior havia estat de 547 euros -i és una de les ciutats amb el tipus més elevat-. En canvi, sí que és històric l'IBI baix a municipis com Sant Esteve de la Sarga (44,7 euros), Lladorre (58), Oliola (61), Conesa (61,4) o Fullella (62,8), i en la categoria de ciutats, Santa Coloma de Gramenet (324,6), Salou (327,1) o Mollet del Vallès (329,1).

Tal com s'observa en el mapa inicial, els municipis de les demarcacions de Barcelona i Girona, en general, paguen més per l'IBI. Ara bé, com ja s'ha comentat, la quantitat absoluta depèn en bona mesura del valor de l'immoble. Si aquest és elevat, per molt que l'ajuntament posi un tipus impositiu baix, la quantitat a pagar serà alta.

Així, per exemple, Matadepera és dels municipis amb una quota mitjana més alta, de 956,8 euros, però perquè els habitatges hi són molt cars, ja que el tipus fixat pel consistori és de 0,48%, molt baix. Ocorre el mateix a Sant Cugat del Vallès, ja citat, amb quantitats absolutes altes però amb un tipus del 0,58%, per sota de la mitjana catalana de 0,7%. El mapa inferior mostra, segona la intensitat del color, quin és el tipus de l'IBI urbà en cada municipi, la quantitat que depèn de la voluntat política de l'equip de govern local.

Ara bé, la base imposable o valor dels béns immobles de què depèn? Del cost de la vida i de l'habitatge en cada municipi, en bona mesura, però no tant en la grandària d'aquest. Tal com es pot observar en el gràfic inferior, les bases imposables són baixes en pobles de fins a 1.000 habitants, però, a partir d'aquí, ja no creixen més a mesura que n'augmenta la grandària. Els béns més cars, de fet, es trobarien en municipis d'entre 5.001 i 10.000 habitants, just per davant dels de les ciutats d'entre 50.001 i 100.000 habitants. L'evolució, per tant, no és clara i lineal en aquest sentit.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}})}();
```

És molt més rellevant per determinar la base imposable, per contra, l'any en què es va fer l'última valoració cadastral del municipi. En 629 dels 947 municipis catalans, aquesta és prèvia al canvi de segle i, en aquest cas, el valor balla de mitjana entre els 40.000 i els 45.000 euros. En canvi, als que han actualitzat la valoració després del 2000, el valor mitjà hi supera els 70.000 euros.

L'actualització del cadastre, per això, és sovint una eina més útil per augmentar els ingressos municipals que no l'increment del tipus de l'IBI, a banda que això escapa més del debat polític i ideològic sobre la pressió fiscal. Si bé és cert que les ciutats tenen generalment la valoració cadastral més al dia que els pobles, la variable significativa que explica més el valor de l'immoble és aquesta data de taxació, més que el nombre d'habitants, un cop s'analitzen conjuntament totes dues.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}})}();
```

Ara bé, quins són els municipis que més han incrementat l'IBI els darrers cinc anys? Aquesta informació es pot consultar en les taules interactives inferiors, per als béns de naturalesa urbana, primer, i després per als rústics. A més de totes les dades sobre els valors de l'impost el 2019, es mostren també les quotes i tipus del 2014, així com la variació de les quantitats pagades.

En termes globals, la quantitat pagada per tots els catalans no ha variat quasi gens en aquest període, ja que tan sols ha crescut dels 2.802,3 milions a 2.805,8 milions, en el cas dels béns urbans, però, en alguns municipis, s'ha duplicat la quantitat i, en d'altres, s'ha reduït molt. Pel que

fa a l'IBI dels béns rústics, la variació és major, creixent dels 24 als 37 milions, amb casuístiques molt diferents entre municipis.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"']");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}})}();
```

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"']");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}})}();
```